

DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Avem Constituție nouă

(+) Suveranul Țării, pe temeiul de multiple motive, a hotărât înlocuirea Constituției de până aici cu alta nouă. Supunând învoierii poporului această lege de temelie a statului, M. Sa Regele, în proclamația către Români, face, între altele, și declarațiile pe cât de lămurite, pe atât de grațioase: „Un singur gând, iubirea nestărsită pentru poporul Meu, o singură dorință, Binele României, Mă călduzesc fără șovăială pe calea ce am făgăduit-o Țării Mele... Deci: Înfrățesc Poporul Meu Noua Constituție merită să așeze temelii mai solide și mai drepte Statului nostru și să îndrumeze viața obștească pe o cale mai sigură, mai liberă și mai sănătoasă”.

Situația Bisericii noastre, după alineatul patru al art. 19 din noul Pact Fundamental, e oț cea veche: „Biserica ortodoxă creștină și cea greco-catolică sunt biserici românești. Religia creștină ortodoxă fiind religia marelui majorității a Românilor, biserica ortodoxă este biserica dominantă în Statul Român, iar cea greco-catolică are întâietate față de celelalte culte”. — Asta după ce în alineatele premergătoare ale aceluiaș articol se precizează că „Libertatea conștiinței este absolută” și că „Statul garantează tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune, întrucât exercițiul lor nu aduce atingere ordinii publice, bunelor moravuri și Siguranței Statului”.

Reformele introduse de noua Constituție de 100 articole (publicată în „Monitorul Oficial” din 20 Febr. c.) sunt numeroase și însemnate. Așa, de ex. art. 8, interzice preoților propaganda politică: „Este oprit preoților de orice rit și credință religioasă a pune autoritatea lor spirituală în slujba propagandei politice, atât în locașurile destinate cultului și funcțiunilor oficiale, cât și în afara ele. — Propaganda politică, în locașurile destinate cultului, ori cu prilejul manifestațiunilor religioase, nu este îngăduită nimănui. — Orice asociațiune politică pe temeiuri ori prelcate religioase, este oprită”. — Art. 15 prevede pedeapsa moartea nu numai pe timp de războiu și pe timp de pace, când Consiliul de Miniștri va fi îndreptățit să aplice această pedeapsă pentru atentate împotriva Suveranului, a membrilor Familiei Regale, precum și în cazurile de tâlhărie cu omor și asasinat politic. — Regele, în calitate de cap al Statului (art. 30) exercită puterea legislativă prin Senat și Adunarea Deputaților. El sancționează și pronunță legile și tot Lui îi este rezervată inițiativa legilor: (art. 31). Așdarea și puterea executivă este încredințată Regelui (art. 32). — Reprezentanta Națională vor forma-o deputații și senatorii. Cei dintâi vor fi aleși cu toții de cetățeni români cari au împlinit 30 de ani și practică efectiv vre-o îndeletnicire intrând în vreuna din categoriile: 1. agricultură și muncă manuală; 2. comerț și industrie; 3. ocupațiuni intelectuale. Senatorii vor fi de trei feluri: aleși de către cetățeni; numiți de Rege (o jumătate) și senatori de drept. Durata mandatului pentru deputați e de cinci ani, pentru senatori de nouă. Drept de vot a cameră și senat au și femeile, eligibile și ele (art. 61—63) — Răspunderea politică a miniștrilor e limitată: „Miniștrii au răspundere politică numai față de Rege”. Prin urmare nu mai atârână de votul Parlamentului. — Curțile cu juri se desființează (art. 73, al. 3). Pe viitor crimele se vor judeca de instanțele de drept comun. — „Delapidarea de bani publici se califică și se pedepsește a atare” (art. 87). — Căsătoria religioasă este obligatorie pentru toți membrii cultelor. Trebuie

Din datorințele zilei

Căi ale tineretului. — Primejdia de mâine — Catehizarea adulților
de Pr. M. Socaciu

Activitatea tineretului se îndreaptă tot mai mult spre distracții de natură fizică. Căci, din firea sa, tinerețea nu este prea meditativă; nu prea are înclinări spre filozofia adâncă. Este acaparată ușor de o petrecere, o nuntă, un match sportiv sau o pasionează — mai ales acumă în vremea asta de totală răsturnare a rânduelilor — politica. Partidele, de altfel, s'au întrecut în goană după tineret. Să-l organizeze, să-l pregătească în vederea unui scop, de cele mai multe ori foarte îndepărtat de adevăratul scop al omului. Tineretul este un aluat foarte potrivit de a face ceea ce vrei. Se modelează ușor. Și în bine și în rău. După calitatea celui care îl pregătești.

Exemple? Sunt destule. — Mulțime de tineri în țările cu adevărată educație catolică adună fonduri, nu pentru a face să apară o fițucă pusă în slujba cutărui partid, sau om al zilei, ci pentru a ajuta pe cei lipsiți. Mulțime imensă de tineri intelectuali și țărani se apropie lunar sau săptămânal de sf. euharistie, formând cea mai redevabilă armată contra inamicului comun: păcatul. În schimb, în alte țări, unde tineretul a încăput pe mâinile unor oameni fără Dumnezeu, pândește la drumul mare ca să ia avutul și vieța cetățenilor, luptând, cu un elan demn de o cauză mai bună, contra binelui suprem: Dumnezeu. Exemple s'ar putea lua și dela noi. Cred însă că nu e nevoie. Ori unde, tineretul este așa cum l-au pregătit educatorii,

Preotul încă este educator. Educatorul prin excelență al mulțimilor. Vieța unei parohii este în funcție de preot. Cum este păstorul așa și turma. De aceea el trebuie să dea educație în primul rând cu vieța sa neîntinată, celor mici în școală la orele de catihază, adulților de pe amvon. Prin urmare trebuie să caute toate prilejurile în care se poate face educație. Unele i-se imble, altele însă trebuie să fie căutate.

Având preotul vieță curată, cinstită; răvniitor fiind în cele duhovnicești, va putea face operă de educație sănătoasă. Și aici, el trebuie să aibă în chip deosebit grije de tineretul adult, de acela cari nu mai frecventează școala, sau care n'au frecventat-o de loc. Acesta trebuie îndrumat, păzit de aproape, căci este cea mai critică vârstă.

Se naște însă întrebarea: cum vom putea

să-i precedă însă totdeauna căsătoria civilă, care-i declarată act al stării civile (art. 20).

Plebiscitul din 24 Februarie c., a fost peste așteptări de favorabil Noului Constituții: 4.283.395 voturi pentru, și numai 5.413 voturi contra. În procente: 99,87% pentru și 0,13% contra.

opri valul de imoralitate, de trivialitate, ce s'a abătut asupra tineretului nostru dela sate? Atâția aleargă după o pâine pe la orașele mari, de unde se întorc cu sufletul stricat, cu mintea bolnavă și plină de lucruri rele și dăunătoare unei vieți cinstită, morale. Apoi căți părinți sunt, cari nu dau o mână de ajutor preotului, deși e în interesul lor?

Sunt întrebări legitime. Dar prea îngrijorătoare. Cercetate mai amănunțit, vom vedea că chiar cu aceste rele de care suferă satele noastre și vieța socială în general, totuși se poate face ceva. Și avem datoria să facem tot ce ne stă în putință. Și această remediere, sau stăvilire, a răului se ajunge ușor prin catehizarea adulților.

În unele sate, cu învățători mai harnici, sunt organizate cursuri ale adulților până la vârsta de 18 sau 19 ani. Aici va pretinde preotul să i-se rezerve și lui măcar o oră la săptămână pentru catihază. Cu ceilalți, cari sunt peste această vârstă, sau în satele unde nu sunt asemenea cursuri, va face preotul catehizarea în biserică, la vecernii. Și dacă nu vor veni tinerii la biserică? Doar chiar atunci e jocul, hora. Tocmai aici e buba. De multeori, și în multe sate unde se face vecernia — sunt și de acelea cari nu mai știu ce e vecernia — în biserică nu vezi decât două-trei babe și vre-un moșneag, care n'a putut participa la liturgie. Prin catehizare preotul trebuie să învețe tineretul și pe ceilalți ca cel puțin în timpul vecerniei hora să înceteze, iar ei să alerge la sfânta biserică. E greu acest lucru? Da; la început e chiar foarte greu. Și cei slabi repede se vor descuraja. Însă stăruitorii vor reuși. În Dumineca primă vor fi mai puțini, cari vor veni poate de rușine; însă cu timpul se vor înmulți. Și ar fi bine ca păstorul sufletesc să-și aleagă dintre ei pe unli cari sunt mai înclinați spre evlavie. Aceștia cu timpul vor aduce pe prietenii lor.

La aceste vecernii se va folosi totdeauna ocaziunea de a rosti o predică scurtă, care să fie cât mai pe înțelesul lor, cu învățături practice pentru ei. Și cred nimerit a se vorbi aici în aceste predici, despre mijloacele darului, cu cari este împletită aproape, vieța omului până la mormânt. Și Doamne, câte nu sunt de spus aici! Căci așa de puțin cunoșc credincioșii noștri religia noastră sfântă; așa de nepregătiți se împărtășesc cu trupul și sângele Domnului; așa de rău se știu mărturisii; atât de lăjit e concubinajul; atât de neîndemânatici sunt față de sfințele sacrameente, tocmai din lipsa de cunoaștere a religiei.

Pentru o mai sigură reușită, preotul va căuta să fie prezent la toate manifestațiile fi-

neretului, îndreptând cu prudență aceste manifestări, pe calea cea bună. Preotul nu trebuie să privească cu dușmănie, sau cu desinteres, diversele societăți, fie chiar pur sportive, cari ar lua ființă în parohia sa, ci va căuta să fie și el cu prestigiul, cu sfatul, cu experiența sa în mijlocul lor. Diferitele producțiuni artistice, petreceri, e foarte bine dacă sunt patronate de preot. Căci în prezența lui, lumea se mai retrage dela vorbe urite, dela injurători, dela o purtare necuviincioasă. Pe încetul tineretul îi va simți lipsa, îl va chema, îl va cere sfatul. Atunci e câștigat. Din acel moment poți face ce vrei cu el. Numai să fi om.

Vor obiecta unii: bine, în parohiile mici se poate face acest lucru mai ușor, dar în parohiile mari, unde hora tineretului este prea departe de biserică, nu-și vor lăsa jocul să vină la vecernie, trebuind să piardă pe drum vre-o oră-două. — Așa e, recunosc, că nu în toate părțile se poate aplica întocmai programul de catehizare a adulților. Dar totuși se poate face și acolo ceva. Va chema adulții seara la Paraclis, un prilej și mai potrivit, fiind rânduiala Paraclisului și mai atractivă. Iată atunci împăcate toate: tineretul nu mai are motiv să se eschiveze din cauză că-și strică hora, iar preotul va putea mai împăcat să-și fină catehizarea.

O luare aminte însă: preotul să nu șicaneze tineretul cu pretențiuni prea mari, pentru că astfel, în loc să și-l apropie, îl îndepărtează. Trebuie să fie „șarpe înțelept“, care prinde toate momentele, toate ocaziunile potrivite pentru a putea aduce vre-un folos sufletelor, bisericii și neamului.

Demisionarea clerului și a corpului didactic din partidele politice. Decretul Regal nr. 870, datat din București la 18 Febr., 1938, privind Modificarea Legii pentru reprimarea unor infracțiuni contra ordinii publice și a Legii pentru apărarea ordinii în Stat, prevede în art. II interzicerea:

»membrilor Clerului de orice confesiune, membrilor corpului didactic, alții decât cei din învățământul superior... de a face parte dintr'un partid ori grupare

politică sau de a adera la acțiuni politice, ori de a lua parte la orice manifestațiuni cu acest caracter.

In continuare Decretul mai dispune următoarele:

»Acei cari fac parte dintr'un partid ori grupare politică sunt obligați a demisiona din acest partid sau grupare în termen de cel mult 7 zile dela publicarea în Monitorul Oficial a acestui decret.

»Persoanele mai sus arătate sunt obligate, ca cel mai târziu în 15 zile dela publicarea în Monitorul Oficial a acestui decret, să declare dacă au făcut sau nu parte dintr'un partid sau grupare politică și în caz afirmativ din care anume au făcut parte. Declarațiunile se vor depune șefului imediat al celui obligat a le face, care pe cale ierarhică le va trimite Ministerului, de care depinde funcționarul, sau care exercită un control asupra instituțiunii unde funcționează.

»Toți cei prevăzuți de alin. 1, cari nu au făcut declarațiuni, vor fi destituiți din funcțiunile sau însărcinările ce ocupă. Destituirea se va face prin deciziune ministerială.

»Membrii învățământului superior sunt de asemenea obligați la facerea declarațiunilor prevăzute de alin. 3, sub sancțiunea prevăzută de alineatul precedent.

Acomodându-se acestor dispoziții ale Decretului Regal menționat, I. P. S. S. mitropolitul *Alexandru* a și pus în vedere (circular III-1938) tuturor slujbașilor atârători de arhiepiscopia Blajului să demisioneze din partidele politice fără întârziere, depunând la oficiile protopopești, respectiv la autoritatea imediat superioară, declarațiile necesare în cauză. In care scop s'au și alăturat la adresa oficioasă câte două blanchete de declarații ce vor fi folosite după cum va fi cazul.

Pocăiți-vă!

— Rânduri din pastorală I P S Mitrop ALEXANDRU de începutul Postului Mare —

[.] Pocăința este necesară și ca să ștergem *pedepsele vremelnice* ce au rămas după deslegarea ce am primit, din partea preotului, a păcatelor noastre grele. De aceea doară ne dă preotul canon și se chiamă însuși acest canon pocăință, nefiind decât repararea injuriei, a nedreptății ce i-am făcut lui Dumnezeu; pentru că păcatele — dureros, dar așa este — își proiectează umbra lor asupra omului păcătos și după iertarea lor, tocmai prin pedepsele ce trebuie să suportăm de pe urma lor. Pedepsele sunt

sabia lui Damocle ce atârână asupra vieții noastre și după iertarea păcatelor. — N'avem decât să ne canonicăm împlinind *canonul* ce dă preotul. Este o parte *întregitoare* a *ta* *pocăinței* și produce efect din instituțiune vină, presupunând că suntem în statul har.

Dar avem și fapte de pocăință *benefice* în afară de taina pocăinței, pe cari ni-le punem nouă înșine, sau le acceptăm bucurându-ne din mâna Bisericii sau a Domnului cari, orice faptă bună săvârșită în har, cum a rugăciunea, ajunul, elemosina, ascultarea liturghiei, folosirea sfintelor taine, indulgențele, bucurămintele, etc., șterg și ele păcatele ușoare și pedepsele legate de ele, folosind nouă altora în această viață și'n cealaltă, aici și în gând păcatele, dincolo ușurând chinurile purgatorului.

De aceea ne impune și Biserica, independent de taina mărturisirii, *posturile și ajunurile*. Altfel am risca să trecem prin viața aceasta, fără de a ne sinchisi de pedepsele vremelnice datorite păcatelor noastre.

Trebuie să ne aducem aminte doară de sfatul *Sfântului Augustin*: „Orice fărădelege fie mare, fie mică, trebuie să fie pedepsită din partea pocăinței omului, ori a războiului Domnului. Vrei să nu te pedepsească Domnul? Pedepsește-te tu“.

Orice carte de ascheză sau mistică conține ne spune mai apoi că pocăința *benefică* mai are și alte multe avantagii. Iată câteva.

Trebuie să ne pocăim, luând asupra noastră de bună voie chinuri și dureri și lipsuri voluntare, ca să *semănăm* prin aceasta cât mai mult cu *Mântuitorul* nostru, care a luat asupra sa și crâncenile patimi și a suferit moartea pe cruce. Trebuie să ne pocăim, să ne mortificăm pentru ca să ne *întărim*, să ne oțelim voi împotriva ispitelor păcatului, chiar dacă nu fi păcătuit; am fi deci nevinovați. Trebuie să ne pocăim prin lepădare de noi înșine și frânare continuă, pentru ca prin această înfrânare să ni-se întărească voința spre deprimarea binelui. Trebuie să săvârșim astfel de fapte de abnegațiune, pentru a ne *sporți treapta mării* în ceriu.

Sfânta Rosa de Lima, deși crin nevino

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Unirea Bisericilor Primul congres internațional pentru Răsăritul Creștin

de Dr. N. Brinzeu

Zilele acestea au sosit dela Roma „Acta I Conventus Internationalis pro Oriente Christiano“, ținut la Roma în zilele de 2—6 Mai 1937. Trimiterea acestor acte s'a făcut după ce a fost primit răspunsul s. Congregații la hotărârile congresului, comunicându-se aceasta, împreună cu alte știri interesante, în filele anexe, ce poartă titlul „Mesajerul Consiliului Pentru Răsăritul Creștin“.

Ca unul și singurul Român, ce am avut deosebitul noroc de a putea lua parte la acest congres, după scurta informație publicată la timpul său, găsec de necesar a pune la curent lumea noastră românească cu tot ce s'a petrecut la acest congres, pentru ca să se vadă ce mult se lucrează la alții, pe un teren, care pe noi Români ne interesează foarte mult, dar pe care noi nici nu am încercat încă organizarea muncii și încadrarea noastră în marea mișcare mondială.

Biserica apuseană, Biserica latină, ea este aceea care prin diferite opere ale ei, în primul rând prin Institutul Pontifical pentru Studii Orientale, apoi prin diferite asociații, grupări,

reviste și altfel de opere, se ocupă intensiv, la Roma, în Italia, Franța, Germania, Belgia, Olanda, Polonia, Jugoslavia, chiar și în țările de rit oriental: în Bulgaria, Grecia, de marea problemă a apropierei dintre cele două Biserici. Acest scop îl urmăresc apusenii, căutând să cunoască cât mai temeinic Orientul în trecutul, în instituțiile, în mentalitatea lui, și astfel, la lucrarea darului dumnezeesc implorat prin rugăciuni și servicii divine speciale, adăugând un maxim efort de muncă omenească, ca să trezească și la frații din cealaltă strană, cum zicem noi, același interes, ca apoi să se realizeze mult dorita apropiere și unire.

Este enorm, ce s'a făcut până acum pe acest teren în Biserica latină, fără ca la noi Români să fie pătruns altceva, decât munca asociației de acest gen a Slavilor catolici din fosta monarhie, soc. „S. Cyril și Metodie“, a cărei congrese dela Velehrad au devenit celebre prin înălțimea academică a desbaterilor. (La congresul din 1909 a luat parte, cu o interesantă conferință, regretatul Mitropolit Suciu, ca simplu profesor de Teologie, împreună cu subsemnatul și cu regretatul I. Florian).

Dar că ce este în alte țări, se va vedea mai jos, din calitatea în care figurează participanții la congresul despre care se face prezentul raport. Acest congres, este ideea luminatului și foarte activului președinte al Institutului Pontifical Oriental, Păr. Herman S. I., cărui i-se datorește întreaga aranjare și succesul lui. Din

cele expuse până aci se va înțelege, că de au fost invitați la congres aproape numai apusenii cari se ocupă de chestiunile orientale nu înșiși orientalii catolici, cari de sigur au avut multe de spus, dar cari luptă mai mult pe teren decât prin opere organizate. (Participanții mei se datorește exclusiv împrejurării că timpul congresului mă găseam la Roma pe ședințele Consiliului Superior al C. P. P.)

1. Participanții la congres

Iată persoanele cari au luat parte, în mare recare calitate, la congres:

Card. Lavitrano arhiep. de Palermo; ședintele ACIOC (Assoziatione Cattolica Italiana per l'Oriente Cristiano); M. Mimi arhiep. Bari, vicepreș.; N. Giannattanasio arhiep. Pessinonte, deleg. regiunii Roma a ACIOC; Cipriani, ep. Castelli; Principele Nicolo L. sini, preș. asoc. S. Nicolae din Bari; Card. R. Ciccaerelli, vicepreș. eiusdem; P. Herman S. I. președ. Inst. P. p. studii orientale, Roma;

Chr. Baur O. S. B., redactorul lui „Christliche Orient“, directorul operii „Catholico Unio“ München; B. Meersveldhoven O. M. secretarul operii „Studieclub“ Nijmegen (landa); N. Brinzeu, Lugoj; A. Casadei, deleg. reg. ACIOC; F. Cinek, deleg. „Apostolatului Cyril și Metodie“ și al revistei „Acta Academiae Velehradensis“, Olomuc; C. Terneuzen O. Cap., superior de misiune în Polonia; I. C.

săvârșia fapte de înfrânare ce ne dau fiori de groază și numai cetindu-le. Trăia cu pâine și apă, lipsindu-se de hrană zile de-a rândul, flagelându-se până la sânge, ca în felul acesta să-l înduplece pe Dumnezeu să abată primejdiile dela țara-i scumpă, să obțină muribunzilor sfârșit creștinesc, fără de patimă, nerușinat, cu pace, să-i întoarcă pe păcătoși și să aline suferințele bietelor suflete din purgator. Iată tot atâtea motive ce ne pot fi îndemn și nouă.

Vedeți, așadar, cât de larg este câmpul pocăinței și ce largi perspective ne deschide pocăința în împărăția lui Dumnezeu. Ea este necesară, cum vedeți, nu numai pentru binele nostru personal în viața aceasta și în cealaltă, ci și pentru binele de aproapele nostru, pentru binele societății, pentru binele omenirii. Fără suferință nu este biruință, fără luptă nu este victorie. Prin moarte se intră în viață; prin moartea patimilor trupului ne asigurăm viața supranaturală a sufletului, și viața de veci.

Ați auzit doară, sau ați cetit, despre un singur sfânt, care să nu se fi supus acestei legi universale a pocăinței? *Sfântul Francisc Borgia*, principe de Candia, numea pocăința calea largă spre ceruri. *Sfântul Ignatius de Loyola*, la Manreza, unde se dedicase slujbei bolnavilor și a peregrinilor, își chinuia trupul cu posturi și ajunuri grele, asista zilnic la sfânta slujbă și se ruga mai bine de 7 ore la zi în genunchi. Sfântul abate *Macarie* spune: „Douăzeci de ani de-a rândul n'am mâncat pâine destulă, n'am beut apă destulă și n'am dormit destul. Pâinea mi-am măsurat-o eu însumi, apa mi-am cumpănit-o eu însumi și când voiam să dorm, m'am rezimat numai puțin de perete”. *Sfântul Doroteu*, care-și mortifica trupul în chip groaznic, răspunde unui confrate care-l întrebă de ce își omoară aproape trupul, în chipul acesta: „Pentru că altfel mă omoară el pe mine”. *Sfântul Aloisiu*, un inger în trup, care n'a săvârșit păcat greu niciodată, își punea sub pătura patului lemne și pietri. Și s'ar putea continua citatele cu sutele. Nu există un singur sfânt, fie în Vechiul, fie în Noul Testament, care să nu se fi pocăit, să nu se fi mortificat. Nați auzit de *Sf. Simion Stălpnicul*, care decenii de-a rândul a trăit în vârful unui stâlp și

mânca odată pe săptămână, iar în postul mare niciodată?

Firește, pocăințele multor sfinți, ca bunăoară a sfântului pomenit acum sau a Sfântului *Petru de Alcantara*, care în decurs de 40 ani dormea în fiecare zi numai o oră și jumătate, sunt extraordinare, pe cari obștea creștinilor le poate admira, dar nu imita.

Rămâne totuși adevărat, că pocăința, baremi în forma mai ușoară, cum ne-o impune Biserica prin posturile și ajunurile sale, mai ales în timpul Păseșimilor, și prin deprinderea atâtor alte fapte de înfrânare voluntară, este neînconjurat de lipsă pentru fiecare creștin. Pentru că neexistând om viu care să nu păcătuiască, nu poate exista om viu care să nu trebuiască să se pocăiască, dacă vrea să fie viu aievea pentru viața de veci....

Concordatul jugoslav. Povestea acestui concordat e lungă. Lucrările pentru el s'au început încă prin 1922. La trei ani după aceea a fost prezentat și un proiect oficial al lui. Schimbările de guverne ce au urmat au întârziat însă cauza concordatului. În sfârșit în 6 Ianuarie 1929 s'a instaurat în Jugoslavia un regim nou, care reluând cauza concordatului cu Sf. Scaun, a și pregătit un proiect nou, pe care l-a prezentat în 4 Martie 1931. Intervenind în chestie însuși Regele Alexandru, în August 1934 textul era ca și definitiv redactat. Asasinarea din Octombrie 1934 a regelui Jugoslaviei, a întrerupt, pentru moment, tratativele, ca să le înceapă din nou, în 1935 premierul Jevtici, care s'a și declarat, în Februarie 1935, că-i gata să vină în persoană, la Roma, să subscrie concordatul. I-s'a răspuns, în Aprilie al aceluiaș an, că totul e gata. Intre timp însă cabinetul Jevtici a căzut, ca să-i ia locul guvernul actual cu Stoiadinovici în frunte, care l-a semnat în 25 Iulie 1935, ratificarea, din partea Camerei jugoslave făcându-se în Noemvrie 1936.

La puține ore după aceea a murit patriarhul Varnava, un mare adversar al Concordatului. Momentul a fost folosit de toți dușmanii guvernului și ai Bisericii catolice, și de atunci începând s'au provocat o mulțime de tulburări pe tema resilierii înțelegerii concordatului cu Sf.

Scaun. În fața situației penibile create cu iscusință diabolică de francmasonerie și de uneltele ei cu potcap, (vezi celea scrise ad rem de păr. Nic. Brinzeu în nr. 10—12 al »Culturii Creștine« din 1937) până și ministrul Korosec, (preot catolic) s'a lăsat intimidat și în 29 Decembrie trecut, nu s'a sfiit să declare că »Stoiadinovici, Korosec, și Spaho nu vor prezenta (Senatului) nici vechiul Concordat, nici pe cel corectat, nici un oricare alt Concordat«. Iar premierul însuși, în 1 Febr. 1938, a afirmat public: »Concordatul cu Vaticanul nu va mai fi adus în fața Reprezentației Naționale spre legalizare«.

Ținuta aceasta a provocat, la 15 Febr. c., un protest formal din partea Sf. Scaun, care a adus aminte guvernului din Belgrad două lucruri de cari a crezut că-și poate uita: 1. Subscrierea de pe Actul solemn din 25 Iulie 1935 și obligamentul care derivă dintr'asta. 2. Dreptul imprescriptibil al catolicilor din Jugoslavia de a nu fi puși într'o condiție de inferioritate și de excepție în raport cu alte confesiuni ale Regatului jugoslav.

Ce va mai fi se va vedea. Deocamdată se vede atâta: oculta francmasonică are cu cine lucra mână în mână în Jugoslavia. Și încă ceva: din voiajările prin Germania au aflat și Sârbii că actele solemne sunt simple petece de hârtie pe cari le poți călca oricând, și că forța brută primează dreptul, mai ales când lupți cu cineva care nu recurge la tunuri, mitraliere și avioane. Papa luptă doar numai cu armele Spiritului și lovitura acestora nu se simte numaidecât.

Mănăstirea Neamțu — arsenal clandestin? A provocat senzație faptul că, în urma unei descinderi pe neașteptate la *Mănăstirea Neamțu*, a fost găsită la monahul Isichie Antochie din acea mănăstire o mare cantitate de arme și material subversiv; o scrisoare cu insulte la adresa Coroanei; manifeste legionare; două manifeste comuniste, și altele de acestea. Continuându-se cercetările s'a constatat că și alți călugări de acolo, împreună cu o parte din personalul mănăstirii, ascundeau arme (carabine, revolvere) și muniții.

Firește că au fost sesizate și autoritățile bisericești. „Cuvântul” de ieri aduce știrea că

O. S. Bas., superiorul congregației s. Vasile, superiorul mănăstirii din Grottaferrata; Pl. de Meester, consultor la s. Congr. Or.; C. Dumont O. P., redactorul lui „Russie et Chrétienté”, directorul operei „Istina”, Paris; V. Gabriele, deleg. reg. ACIOC; P. Garro, deleg. revistei „Katholiki” Atena; M. Cordillo S. I. vice preș. Inst. Or.; St. Iikici arhim. (ortodox) redactorul revistei „Duchovna Straja”, Zombor;

M. A. Jansen, profesor Warmond; A. Kolacek S. I., rectorul semin. pont. „s. Cyril și Metodie”, Velehrad; T. Kurent O. Cist., redactorul rev. „Kraljestvo Bozije” din Sticna, delegat al operei „s. Cyril și Metodie” din Lubljana; C. Lialine O. S. B. redactorul „Irenikon”-ului din Amaysur-Meuse (Belgia); E. Martine, prof. la Istituto per l'Oriente, Napoli; D. Mirt deleg. „Apost. S. Cyril și Metodie” Maribor; M. Netchaj, prof. univ. Lublin (Polonia); B. Norcia superiorul col. s. Vasile, delegatul revistei „Bollettino della Badia di Grottaferrata” Roma; I. Ortiz de Urbina S. I. redactorul revistei „Orientalia christiana periodica” Roma; D. Pariciera, deleg. reg. ACIOC; P. I. Perniclaro rectorul semin. italo-albanes Palermo;

P. C. Petrotta, secretarul ACIOC, și Rosol. Petrotta idem; R. Pilkington, deleg. reg. ACIOC, și al revistei „The Eastern Church Quarterly”; W. Plöchl prof. univ. Viena; A. Preșeren, S. I.; A. Raes S. I. prof. la Inst. Or. Roma; R. Rogosici O. F. M., redactorul revistei „Novija Revija” Makarska; S. Salaville A. A. delegatul

„Échos d'Orient” și al lui „L'Unité de l'Église” Paris; A. Sipiaghine*) prof. la Inst. Or. Roma;

N. Scalora, Piana dei Greci; A. Smit, redactorul revistei „Apostolat der Hereeniging” (Olanda); C. Spallanzani, red. „L'Oriente Cristiano e l'Unità della Chiesa” Bibbiano; M. Turnășek, O. Cist. mănăstirea Sticna (Jugoslavia); Van Van Keulen C. SS. R. preș. asoc. „Apostolat der Hereeniging”; B. Waczinski S. I. deleg. revistei „Oriens” Warszawa; P. Xanthakis, deleg. revistei „Katholiki” Atena.

Pe lângă aceștia, la fiecare ședință a participat un public numeros, chiar și doamne.

2. Inaugurarea congresului

Solemna inaugurare a congresului a început cu Liturgia bizantină celebrată în biserica sf. Atanasie, Duminică 2 Maiu la orele 11, prin Episcopul Evreinoff. A asistat Em. Sa Card. Tisserant și delegații congresului, cu un public numeros din clerul și lumea mirenească a Cetății Eterne.

În aceeași zi, după masă, la orele 17, a avut

*) Acest foarte simpatic conte polon, trecut prin Calvarul regimului țarist față de catolici, refugiat din Rusia, azi preot la Roma, îmi vorbea cu multă simpatie despre România, aducându-și aminte încă de viersul românesc învățat în Basarabia ca mic copil (Firește azi nu mai știe românește):

spune, spune, moldovene,
unde-i drumul la Focșani?
unde-i casa mititică și nevasta trumugică?...

loc ședința inaugurală a congresului în sala mare a Expoziției Presei catolice, expoziție ce se vedea încă (și asupra căreia, în ce ne privește pe noi, Români, nu va strica să publicăm încă unele informații, ca să ne fie de învățătură pentru viitor). Au luat parte Cardinalii Lavitrano și Tisserant, mulțime de arhiepiscopi, episcopi, prelați, clerici și membri ai ordinilor religioase, mireni domni și doamne.

Contele Dalla Torre, președintele comitetului pentru expoziția Presei catolice, a rostit un cuvânt de salut. P. Hermann președintele activ al congresului, a indicat rostul acestui congres și a dat citire adesiunilor sosite în scris. A urmat Păr. Soccorsi, directorul Stațiunii Radio-Vatican, care a adus salutul și binecuvântarea Sfântului Părinte. Un grup de clerici din Colegiul rutean a executat câteva cântări liturgice orientale.

Discursurile festive au fost ținute de Em. Sa Card. Lavitrano și Exc. Sa Arhiepiscopul Mimi, ambii accentuând marea importanță a acestui congres. De încheiere s'a citit rugăciunea pentru unirea bisericilor din Răsărit, făcută de Papa Benedict XV.

Intreagă festivitatea a fost difuzată prin radio.

(Va urma)

Citiri și răspândiri
„UNIREA”

I. P. S. Mitropolit Nicodem al Moldovei a fost pus în curent cu cazul dela Neamțu de către arhim. Melchisedec, starețul mănăstirii din cauză și Ghenadie, cassierul mănăstirii. Din izvor bisericesc ortodox s'au dat publicității precizările: 1. Informațiunile cu privire la pretinsul depozit de manifeste și munițiuni la mână. Neamțu au fost exagerate. N'a fost arestat decât singur călugărul Isichie. 2. Acesta a fost diacon la biserica Talpalari din Iași, de unde, acum un an și ceva, a plecat la mănăstire „cu tot bagajul pe care l-a putut culege pentru sufletul lui”. 3. Armele găsite la alți călugări (frații Urmă) sunt arme vechi din timpul războiului, etc.

Inspectoratul general al Jandarmeriei a dat și el, Miercuria trecută, în temeiul dosarului anchetei, o seamă de lămuriri din cari reiese că-i vorba de 10 carabine, 3 revolvere, o armă de vânatoare, o petardă, 378 cartușe de carabină, 27 cartușe pentru revolver. Asta înafară de tipărituri.

Admitem scuzele ce se aduc cuvioșilor dela Mănăstirea Neamțu. Dar ne întrebăm: ce târaboiu național-pravoslavnic se făcea dacă ar fi fost aflați în aceeași vină călugări români uniți?

Știri mărunte

Personale. Preaven. Ordinariat arhiepiscopesc a făcut mai nou următoarele numiri și transferări în sânul clerului eparhial: pâr. *Jacob Târziu* la Cisteiu de Mureș; pâr. *Ovidiu Pop* la Bilbor; pâr. *Ilie Onofrețu* la Chinciș; pâr. *Teodor Branea* din Tulgheș la Căpușul de Câmpie; pâr. *Samoilă Cornea* din Subcetate (dieceza Lugojului) la Oteș.

— In eparhia Lugojului: pâr. *Iosif Stoica* din Hizdia a fost numit paroh tot acolo; pâr. *Augustin Sabău*, nouhirotonit, a fost numit admin. paroh. la Bucovă; pâr. *Samoilă Cornea* din Subcetate a primit litere dimisoriale pentru Arhidieceză, iar d. *Șt. S. Seceleanu* a fost primit în albul clerului și destinat pentru studii teologice la Roma.

Din convertiți — vlădici catolici. Gazeta clujană *„Az Apostol”* notează că medicul american *Dr. Daune Hunt*, fost metodist, a trecut la catolicism și s'a făcut preot. Acum nu de mult a fost consacrat episcop. Cazuri ca acesta în Anglia și America de Nord au fost nu mai puțin de douăsprezece altele. Dintre convertiții de alte religii, ajunși episcopi, se știe că 6 fuseră episcopalieni, 3 lutherani, 1 unitarian, 1 congregaționalist și 1 presbiterian. În Anglia cele mai cunoscute atari cazuri sunt ale lui Newman și Monny.

Moartea Card. Luigi Capotosti. Născut la 23 Febr. 1863, în Montegiberto (Italia), Purpuratul roman, care a adormit întru Domnul în 16 Febr. c., a fost în toată vremea o foarte marcantă personalitate eclesiastică. După serioase și temeinice studii filosofice-teologice a fost, o bună vreme, profesor de filosofie, dogmatică și morală la facultatea teologică din Fermo. În același timp se îngrija și de instrucția religioasă a tineretului. Piu X l-a numit, în 1908, episcop de Modigliana, același chemându-l, în 1914, la slujba de secretar al Congregației Sacramentelor. Cardinal a fost creat de actualul Pontific Roman în 21 Iunie 1926. Ca atare a muncit cu zel și abnegație, la congregațiile: Consistorială; a Bisericii Orientale; de Propaganda Fide; a Conciliului; a Călugărilor, ș. a. A murit cum a trăit: suferind fără să se vaiete, senin și resemnat cu totul în voia Celui de sus. — Fie-i partea cu dreptii!

Autodisolvarea partidului „Totul pentru Țară”. Circulara nr. 148, semnată de d. *C. Zelea Codreanu*, cu data 21 Februarie c. anunță că, începând cu acea zi, partidul „Totul pentru Țară” nu mai există. După care urmează precizările: „Întreaga conducere a căzut de acord că rațiunea de existență a partidului a încetat. Toți cei legați până în prezent juridicește de acest partid, funcționari la Stat, sau nefuncționari, sunt deslegați de toate aceste legături, luându-și complectă libertate de acțiune. Toate funcțiunile, șefi de regiuni, de județe, etc., sunt desființate. Sediile se închid și se predau proprietarilor”. Același, tot acolo, înștiințează pe legionari că peste o lună va pleca în Roma, unde va îngriji traducerea în italianește și franțuzește a cărții sale, scriind totodată și vol. II. al ei.

Locale. Duminica viitoare, a lăsatului de brînză, va predica în catedrală pâr. *Nicolae Comșa*, prof. la liceul de băieți.

— Sâmbăta trecută „Reuniunea Femeilor Române Unite” din loc, de sub președ. dnei Emilia Hopârteanu, profesoară și dir. Liceul Comercial de Fete, a aranjat, în sala de gimnastică a Liceului de băieți, o foarte reușită *serată filantropică*, la care a participat lume multă și aleasă.

— Duminica trecută d. prof. *Grigore Fădureanu* a conferențiat la „Reuniunea meseriașilor și comercianților Români din Blaj” despre „Meseriașii în scrisul lui Ion Popovici-Bănățeanu”.

Centenar mângăietor. Catolicii Nouei Zeelande au ținut la începutul acestui an o săptămână de mulțumită Celui de sus pentru împlinirea unui veac de mărturisire și trăire a crezului roman în acele părți. De unde în Ianuarie 1838 primii misionari ai Romei numără 187.000 credincioși, în patru eparhii, cu 240 preoți de mir și 120 preoți-călugări ca păstori sufletești, ajutați în apostolia lor de 117 frați laici și 1728 surori călugărițe. Bunii credincioși din acea parte de lume susțin dintr'al lor 182 școale primare și 58 școale secundare, cercetate de 26.500 elevi și eleve. S'a înghebat de curând un novice pentru călugărițe băștinașe. Boinavilor cu trupul li-se dă ajutor în 28 spitale creștine catolice. — Nădejdiile de viitor sunt dintre cele mai înflorite.

Noul patriarh al bisericii ortodoxe sârbești a fost ales și întărit în persoana I. P. S. *Gavril Dojici*, mitropolitul Muntenegrului. S'a născut la 1881. Studiile primare și le-a făcut în mănăstirea din Moracia, cele secundare în Belgrad, iar cele teologice la Prizne, Constantinopol și Athena. S'a călugărit în 26 Febr. 1900. Peste o zi a ajuns duhovnic, iar peste o săptămână stareț. Teza de doctorat și-o termină în 1909. Peste patru ani a fost numit și instalat episcop de Peci. Nu trec alți șapte ani și e mitropolit al Muntenegrului cu reședința în Cetinje. Acum, fostul voluntar în războiul mondial, organizatorul Crucii Roșii în armata muntenegrină, fost și deputat în marea adunare dela Podgorița, e patriarh al ortodoxiei jugoslave.

Comuniștii pun în libertate pe un catehist împreună cu copilul său. Comuniștii cari au năvălit în mod brusc regiunea occidentală a Pin Kiangului au făcut prizoner pe unul dintre cei mai buni catehiști ai misiunii, pe Iacob Siu și pe fiul său Simforian. Târît în urma hoșilor, bunul catehist avea parte, pe unde trecea, de scene mișcătoare de simpatie din partea poporului pe care îl catehizase. Peste tot, bieții țărani cereau comuniștilor să pună în libertate pe acest binefăcător al săracilor, și „prieteni al celor smeriți”. Comuniștii dând catehistului libertatea ei înșiși au recunoscut pe deplin că-și merită titlul său de „om binefăcător”.

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Comunicat. Se comunică spre știință publică că pentru ocuparea postului vacant de șef la oficiul poștal clasa treia *Bălăușeri* jud. Târnava Mică, candidații trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni: **Garanție** Lei 80.000, (optzeci mii). **Retribuțiuni:** Cheltueli de întreținere Lei 3720 lunar. **Indemnizație** de transport Lei 420 lunar. Să aibă minimum 21 ani, să fie de origine etnică română, să fie sănătos, să nu fi suferit pedepse penale, să aibă studiile minimum patru clase de liceu sau civile și să posedă **examenul profesional de poșta-telegraf și telefon**. — Extras dela Cartea Funduară despre averea imobilă, Certificat de evaluare a Primăriei și o declarație a proprietarului imobilului, după modelul de mai jos, semnată de către 2 martori și notarul comunal, în baza căreia se poate întabula ipoteca în favorul Direcțiunii Generale P. T. T. București până la suma de 80.000. Imobilele oferite în garanție trebuie să fie libere de orice sarcini (ipotecă, uzufruct, etc.). — Concurenții vor mai arăta, ce ocupațiune au mai avut în trecut, când și unde, și motivul părăsirii acelei ocupațiuni, starea lor civilă, venitul sau averea ce posedă, personal sau soțul, făcând dovada averii cu act autenticat, iar femeile vor arăta și naționalitatea, cum și ocupația soțului. — Aspiranții vor înainta oficiului P. T. T. de reședință Blaj, o cerere scrisă cu mâna proprie, timbrată în regulă și însoțită de actele necesare până la data de 15 Martie 1938. — Dirigintele Oficiului Poștal de Reședință Blaj. SS. Indescifrabil.

Telefonul „Unirii”

Am primit abonamentul pe 1938: Oficiul parohial Aiudul de sus; Episcopia rom. cat. Alba-Iulia; M. Bont; Oficiul parohial Borlești; M. Coșlar; Oficiul parohial Cătelul; Oficiul parohial Cig; S. Curitau; Dr. C. Făgăraș; F. Glod; Dr. P. Mociu; Dr. D. Mociu; Oficiul parohial Maieru; B. Măgura Ilvei; Mănăstirea Nicula; Oficiul parohial Odorhei; Dr. M. Oradea; Ș. Ploiești; L. Râmpeți; P. Reghin; S. Răvășel; M. Timișoara; B. Sibiu.

Parohia gr.-cat. Iclânz (Jud. Mureș)

Nr. 20 — 1938

Concurs

Cu data de 1 Aprilie 1938, se publică concurs pentru ocuparea postului de cantor pe lângă următoarele emolumente:

Șapte (7) jugh. pământ arător; circa 300 st. □ grădină; 1/3 din venitele stolare îndatinate.

Concurenții se vor prezenta până la 1 Aprilie în una din Duminici la biserică și vor depune la Oficiul parohial următoarele acte: 1. Diploma de cantor; 2. Extras de botez; 3. Certificat de serviciu și moralitate.

Cantorul ales va suporta toate impozitele, taxele și alte impuneri ale sesiunii cantonale și va restitui curatoratului taxa publicării concursului.

Iclânz, la 22 Februarie 1938.

1—2

Curatorul bisericesc

Anunț

Subsemnatul, SEPTIMIU S. MARIAN, profesor la liceul de băieți „Șt. Vasile” din Blaj și artist pictor, absolvent al Șc. de Arte-Frumoase din București (specialitate Pictură și Artă-Decorativă, secția pictură bisericească) și absolvent al Academiei Superioare de Belle-Arte din Roma (Italia), pe baza autorizației eliberată de Onor. Min. Cultelor și Artelor cu No. 32755—1938, angajez spre executare pictură de iconostase precum și pictură murală de biserici în orice tehnică (fresco, tempera).

În eparhia Blajului singurul cu studii speciale de pictură bisericească.

Septimiu S. Marian

pictor-profesor

BLAJ

Piața „Inocențiu Micu” No. 17

1—3